

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 15-06-2021

Mødedato Tirsdag d. 15. juni 2021 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 187

Indholdsfortegnelse

Tidsplan for indførelse af nye indsamlingsordninger for husholdningsaffald.....	3
Principper og finansiering af indsatser i boringsnære beskyttelsesområder.....	5
Opklassificering af Albæk.....	7
Nyttiggørelse af jord fra bygge- og anlægsprojekter.....	9
Projektforslag vedr. fjernvarmeforsyning af Djeld.....	11
Undersøgelser i Storå.....	13
Budgetopfølgning Natur, Miljø og Klima pr. 31. maj 2021.....	16
Lukket: Meddelelser.....	17

Punkt 1: Tidsplan for indførelse af nye indsamlingsordninger for husholdningsaffald

07.18.00-A00-1-20

Sagsfremstilling

TM - NMK

I juni 2020 vedtog folketinget en ny Klimaplan, hvor et af hovedpunkterne var en øget- og strømlinet indsamling af husholdningsaffald i 10 affaldsfraktioner. Indsamlingen var sat til at skulle implementeres senest pr. 1. juli 2021.

På Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets møde i oktober 2020 blev der orienteret om, at implementeringsfristen pr. 1. juli var urealistisk. Bestyrelsen for Nomi4s har i flere omgange drøftet, hvordan en realiserbar tidsplan vil kunne gennemføres, og er nået frem til, at implementeringen af ny indsamlingsordning for husholdningsaffald er mulig at gennemføre ved udgangen af 2022.

Miljøstyrelsen udsendte den 9. december ny affaldsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 2159 af 9. december 2020). I denne nye bekendtgørelse er der indsat bestemmelser, som tillader kommunerne at ansøge om en begrundet tidsfrist forlængelse i forhold til implementeringsfristen.

Nomi4s sendte den 25. februar 2021 ansøgning på vegne af de fire interessentkommuner om en tidsfristforlængelse. Den 13. april modtog Holstebro Kommune accept på ansøgningen, og opnåede således en tidsfristforlængelse frem til 31. december 2022.

Tidsplanen frem til 31. december 2022 er stadig stram og kræver afklaring omkring mulige løsninger, serviceniveau og økonomiske konsekvenser, inden for rammerne af den udstukne lovgivning. Regulativer forventes på baggrund heraf behandlet i efteråret 2021.

For at sikre en mulig implementering pr. 31. december 2022, har Nomi4s indledt forhandlinger med nuværende indsamlere om en mulig udvidelse af allerede indgåede aftaler. En udvidelse som løber frem til 31. august 2024.

Frem til medio 2021 skal der jf. ovenstående træffes en række beslutninger om, hvordan de 10 fraktioner skal indsamles. Indsamlingen vil være forskellig, alt afhængig af om fraktionerne skal indsamles i parcelhusområder, i etageboliger eller sommerhusområder. Der skal i beslutningsfasen også tages hensyn til serviceniveau i de respektive indsamlingsområder og den afledte økonomi.

Afklaringsprocessen for, hvordan indsamling af de 10 fraktioner skal foregå fra henholdsvis enfamiliehuse, etageboliger og sommerhuse, foregår i et tæt samarbejde mellem Nomi4s og kommunerne i affaldssamarbejdet.

Dette samarbejde har bl.a. resulteret i, at der som led i forberedelsen er gennemført et fuldskalaforsøg hos 500 husstande.

Det gennemførte forsøg skulle kortlægge og dokumentere følgende, og derved danne et væsentligt grundlag for den kommende beslutningsproces:

- Hvor store mængder indsamles
- Passer fyldningsgraden af beholderen med det valgte tømningsinterval
- Kvalitet af det indsamlede ift. sorterings- og afsætningsmuligheder.

Forsøget blev igangsat den 4. december 2020 og forløb 16 uger frem til den 23. marts 2021. I forbindelse med forsøget er der blevet indsamlet i følgende sammensætninger:

- Opdelt container med rum til papir/pap og rum til plast
- Opdelt container med rum til mad- og drikkekartoner/metal og rum til glas

Beholder med papir/pap og plast blev tømt med 14 dages intervaller, beholder er delt 50/50.

Beholder med mad- og drikkekartoner/metal og glas blev tømt med 8 ugers intervaller, beholder er delt 60/40.

Resultaterne fra forsøget viser,

- at de forventede mængder er indsamlet
- at det indsamlede har været af en kvalitet, som kan afsættes
- at de deltagende borgere har været glade for systemet og har anvendt det under forsøget

Fraktionssammensætningen kartoner og metal, som fremgår af ovenstående, indgår dog ikke i affaldsbekendtgørelsen. Nomi4s har derfor den 25. februar 2021 fremsendt dispensationsansøgning til Miljøstyrelsen om mulighed for tilpasset indsamling. Ansøgningen bygger på, at Miljøstyrelsen allerede har accepteret indsamling af plast, mad- og drikkekartonaffald samt metalaffald, med et argument om, at kvaliteten af de udsorterede fraktioner er ligeså gode, som indsamling af særskilte fraktioner. Miljøstyrelsen kan ikke oplyse, hvornår behandlingen af ansøgningen er afsluttet.

Beslutningsgrundlaget, som udarbejdes i et samarbejde mellem kommunernes og Nomi4s' administration, forventes at blive præsenteret for Nomi4s' bestyrelse i efteråret 2021. Umiddelbart herefter afsluttes regulativarbejdet med politisk behandling i kommunerne, og der gennemføres udbud i forhold til beholdere, behandling og afsætning mv.

Teknik og Miljø gør opmærksom på, at beslutning om nye ordninger først sker endeligt ved fastlæggelse i kommunale affaldsregulativer, som skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Der er en tæt sammenhæng mellem tekniske løsninger, serviceniveau og økonomi. Derfor er det vigtigt, at de beslutninger om tekniske løsninger, som træffes i regi af Nomi4s, afspejler ejerkommunernes forventning til serviceniveau og økonomi.

Teknik og Miljø vurderer, at den ovenfor skitserede tids- og arbejdsplan er realistisk, og sikrer implementering indenfor den nye tidsfrist.

Nomi4s deltager på mødet og præsenterer undersøgte løsningsmodeller og overvejelser om disse.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- at godkende den overordnede tidsplan, som betyder implementering af nye ordninger ved årsskiftet 2022/2023.
- drøfter de løsningsmodeller, som er undersøgt

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Aksel Gade (V) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Bilag - Tilrettet tidsplan for de 10 fraktioner

Præsentation nomi4s - de 10 fraktioner

Punkt 2: Principper og finansiering af indsatser i boringsnære beskyttelsesområder

09.08.24-P16-3-21

Sagsfremstilling

TM/LK - NMK

Implementering af Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse

Holstebro Kommunes opgave er at sikre rammen, så berørte parter har mulighed for at indgå frivillige aftaler om de indsatser, der er beskrevet i Indsatsplanen. Indsatsplanen danner således grundlaget for, at vandværker og landbruget kan påbegynde forhandlinger om frivillige aftaler i forhold til at stoppe med brugen af pesticider i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), hvor der er vurderet et beskyttelsesbehov. Målet - udstukket af en forligskreds i folketinget - er, at frivillige aftaler om ophør med brug af sprøjtemidler indenfor BNBO skal være indgået ved udgangen af 2022.

For at afklare, om der er villighed til at indgå frivillige aftaler, har Teknik og Miljø i foråret 2021 inviteret til dialogmøder mellem vandværkerne, repræsenteret ved Vandrådet, og landbruget, repræsenteret ved Holstebro-Struer (HSL) og Vestjysk (VJL) Landboforeninger. Begge parter har vist stor imødekommenhed, og møderne har affødt et sæt principper, som begge parter er enige om at anbefale, som grundlag for de konkrete forhandlinger. Principperne er vedlagt som bilag 1. Teknik og Miljø ser fællesprincipperne som et godt redskab til at sikre et ensartet udgangspunkt i forhandlinger og erstatningsniveau, og således kan de udgøre et bilag til Indsatsplanen, hvor de vil være let tilgængelige for det enkelte vandværk og lodsejere.

Vandsamarbejde

De to parter har under drøftelserne givet udtryk for modsatrettede holdninger i forhold til finansiering af indsatser, der medfører rådighedsindskrænkning. Rådighedsindskrænkninger gennemføres mod fuldstændig erstatning til lodsejeren og finansieres som udgangspunkt af det vandværk, der får gavn af grundvandsbeskyttelsen. Vandrådet anbefaler, at udgiften afholdes af det enkelte vandværk, mens landbruget ønsker, at alle vandværker i Holstebro Kommune skal indgå i et vandsamarbejde med solidarisk finansiering. Parterne har indsendt høringsvar med de forskellige synspunkter under den offentlige høring af indsatsplanen. En sammenskrivning af høringssvarene sammen med svar fra yderligere to vandværker og en gruppe lodsejere findes i Bilag 2, mens de fulde høringssvar findes i bilag 3.

Tilkendegivelser

Vandrådet, Ulfborg Vandværk og Vestforsyning A/S tilkendegiver, at der ikke ønskes oprettet eller deltagelse i et vandsamarbejde med henblik på solidarisk finansiering af indsatser. Hovedargumentet er, at en vandfond vil give en skævvridning i omkostningsfordelingen mellem de enkelte vandværker, som ikke alle har samme takst- og investeringsniveau samt beskyttelsesmæssige udfordringer.

Holstebro-Struer og Vestjysk Landboforeninger og lodsejere fra Skolevænget 11, Vester Trabjergvej 26 Feldevej 1 og Hvolbækvej 25 tilkendegiver, at de ønsker, at der etableres en vandfond, hvor udgifterne til erstatninger fordeles ligeligt imellem de forskellige vandværker – uanset om man som vandværk er berørt af BNBO-indsats eller ej. Landboforeningen ønsker den solidariske finansiering lægges på vandværkernes faste udgift. Hovedargumentet er, at det vil blive den enkelte storforbruger (typisk landbrug), der kommer til at finansiere sin egen erstatning, hvis det er det enkelte vandværk, der skal holde for.

Lovgivning

Som udgangspunkt er det vandværket, der får gavn af grundvandsbeskyttelsen ved indgåelse af frivillige aftaler, der skal finansiere udgifterne til beskyttelsen. På den måde betales grundvandsbeskyttelsen ved brugerbetaling fra de vandforbrugere, der er tilknyttet vandværket.

Almene vandforsyninger kan, jfr. vandforsyningslovens § 52a og 52b etablere samarbejder med henblik på samlet varetagelse af og fordeling af udgifterne til kortlægning, overvågning og beskyttelse af vandressourcerne. Kommunen kan, jfr. vandforsyningslovens § 48, efter forhandling med berørte vandforsyninger, påbyde samarbejde mellem almene vandforsyninger i kommunen, hvis det skønnes nødvendigt.

Lovgivningsmæssigt er der grundlag for begge løsninger, at kommunen kan lade det enkelte vandværk betale individuelt, men samtidig kan vandværkerne også selv oprette eller ved påbud indgå i et samarbejde om bl.a. finansiering.

Afklaring

Da der er forskellige holdninger til, hvordan vandværkerne skal finansiere erstatninger for rådighedsindskrænkninger, fremlægges de indkomne forslag til drøftelse i Natur-, Miljø- og Klimaudvalget med henblik på en tilkendegivelse af, om udvalget ønsker, at det enkelte vandværk selv afholder udgiften, eller om Teknik og Miljø skal igangsætte processen med at etablere et vandsamarbejde med solidarisk finansiering evt. via påbud.

Det bemærkes, at der for nuværende kun er beskrevet indsatser i BNBO, men fremadrettet kan der, på baggrund af statens kortlægninger, komme indsatser udenfor BNBO, som nødvendiggør en fornyet stillingtagen til finansieringsmodel. Med de nuværende indsatser om ingen brug af pesticider i BNBO ved de 5 vandværker (ca. 17 ha + arrondering) vil det samlede erstatningsniveau, afhængig af arrondering og jordpriser, skønsmæssigt ligge i størrelsesordenen 2-4 mio. kr.

Fortsat sagsbehandling til møde i udvalget den 15. juni 2021:

Se tilføjede bilag 4 om proces for etablering af et vandsamarbejde

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- om Teknik og Miljø skal igangsætte processen med etablering af et vandsamarbejde for kommunens vandværker med henblik på solidarisk finansiering af udgifter forbundet med erstatninger for rådighedsindskrænkninger evt. via påbud.
- at fællesprincipper for den frivillige forhandlingsproces mellem vandrådet og landboforeningerne tages til efterretning.

Beslutning

Udvalget besluttede:

- at fællesprincipper for den frivillige forhandlingsproces mellem vandrådet og landboforeningerne tages til efterretning.

Da udvalget ønsker, at alle borgere i Holstebro Kommune skal sikres rent drikkevand, besluttede udvalget at tilkendegive:

- at der ønskes et fællesskab om opgaven, når nogen skal kompenseres for en rådighedsindskrænkning med baggrund i en vedtaget indsatsplan, som forpligter vandværkerne til at sikre rent drikkevand
- at det ønskes, at alle vandværker i kommunen indgår i et fælles vandsamarbejde med dette formål

Tilbage melding til Holstebro Kommune skal ske senest den 31. december 2021.

Aksel Gade (V) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Historik

Beslutning fra Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, 25. maj 2021, pkt. 2:

Udvalget besluttede at udsætte sagen med baggrund i, at Teknik og Miljø har modtaget nye oplysninger til sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Forhandlingsprincipper for BNBO

Bilag 2 - Sammenfatning af høringssvar om vandsamarbejde

Bilag 4 - Proces for etablering af et vandsamarbejde

Punkt 3: Opklassificering af Albæk

06.02.02-G01-3-19

Sagsfremstilling

TM/NO - NMK

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget besluttede i januar 2019 at revidere vandløbenes klassificering forud for revidering af vandløbenes regulativer. Der blev således fastlagt kriterier for hvilke vandløb, der fremover skal være offentlige. Teknik og Miljø gennemgår derfor løbende vandløb i kommunen for at sikre den rette klassificering. Vandløb, hvor Teknik og Miljø vurderer, at klassificeringen kan ændres med baggrund i kriterierne, sendes i høring, sådan at de rette oplysninger er på plads forud for en endelig beslutning.

Teknik og Miljø har sendt en sag omkring opklassificering af en strækning på vandløbet Albæk i høring. Strækningen er 2,4 km lang. Strækningen starter ca. 800 meter nord for Viborgvej, og slutter 100 meter før vandløbet løber under Sønder Savstrupvej.

Vandløbet står til opklassificering fra privat vandløb til offentligt vandløb. Vandløbet er udvalgt på baggrund af kriterier, vedtaget af Natur-, Miljø- og Klimaudvalget på mødet den 15. januar 2019, for hvilke vandløb, der skal være offentlige. Det er Teknik og Miljø's vurdering, at Albæk på strækningen primært tjener offentlige formål og dermed bør være klassificeret som offentligt vandløb. Vurderingen beror primært på at vandløbet er målsat i den gældende vandområdeplan, samt at det ligger nedstrøms en offentlig vandløbsstrækning. Derudover vurderes vandløbet at rumme væsentlige naturværdier.

Opklassificering af Albæk vil overordnet betyde, at:

Vedligeholdelse af vandløbet fremover skal varetages af Holstebro Kommune, og at der skal udarbejdes regulativ for vandløbet.

Teknik og Miljø har forberedt et udkast til nyt regulativ. Udkastet vil, såfremt opklassificeringen vedtages, blive fremsendt til bredejerne med henblik på en indledende dialog omkring regulativets indhold. Efter eventuelle tilretninger vil regulativudkastet blive præsenteret for udvalget, inden det sendes i offentlig høring.

I høringsperioden har Teknik og Miljø modtaget bemærkninger omkring nedklassificering af de nævnte vandløb. Hørringssvar og bemærkninger findes i bilag.

Kriterierne for hvilke vandløb, der skal være offentlige, er vedtaget af Natur-, Miljø- og Klimaudvalget i 2019 og er her gengivet i punktform:

1. Vandløb som er målsat i den gældende vandområdeplan for vandområdedistrikt Jylland og Fyn.
2. Vandløb hvor vedligeholdelsen øges i et mærkbart omfang, som følge af tilledning af rensset spildevand, vand fra offentlige veje og/eller vand fra offentlige regnvands- og forsinkelsesbassiner.
3. Vandløb med en væsentlig rekreativ eller naturmæssig værdi eller potentiale.
4. Vandløb som ligger nedstrøms en offentlig vandløbsstrækning.

Prioriteringen af hvilke vandløb, der bør være offentlige, foretages på baggrund af en samlet vurdering af ovenstående vilkår, med vægt på hvorvidt vandløbet primært tjener private eller offentlige interesser.

Den strækning, der foreslås opklassificeret, er tidligere blevet genslynget af Holstebro Kommune.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- at opklassificere Albæk til offentligt vandløb, på den åbne strækning som i dag er privat.

Beslutning

Indstilling tiltrådt. Udvalget ønsker at imødekomme lodsejernes ønske om at bidrage til vandløbsvedligeholdelsen, jf. det regulativ, der senere skal vedtages.

Aksel Gade (V) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Historik

Beslutning fra Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, 25. maj 2021, pkt. 5:
Udvalget besluttede at udsætte sagen.

Lene Dybdal (A) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Forslag til afgørelse, opklassificering af Albæk

Bilag behandling af høringssvar

Punkt 4: Nyttiggørelse af jord fra bygge- og anlægsprojekter

01.03.03-P19-32-21

Sagsfremstilling

AD/TM/RR - NMK-ØK

Der er gang i udviklingsprojekterne i Holstebro, og Teknik og Miljø oplever som følge deraf en stigning i antallet af henvendelser om overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter. Henvendelserne er både hyppigere og omhandler stadig større jordmængder. Entreprenører og bygherrer oplyser, at der mangler muligheder for komme af med jord fra projekterne lokalt, og at der er store udgifter forbundet med opgaven.

For at øge mulighederne og sikre et godt flow af jord arbejder Teknik og Miljø strategisk med at udstikke en retning for området, der samtidig er bæredygtig. Området reguleres af et kompleks af lovområder og afhænger af hvordan og hvor meget jord, der håndteres og om der er tale om ren jord.

Helt overordnet er det vigtigt, at jord så vidt muligt beholdes lokalt. Det sikres ved planlægning og projektering med fokus på, at jord indarbejdes i de konkrete projekter. I tilfælde hvor projekter skaber overskudsjord, betragtes jorden som affald og håndteres efter gældende regler, herunder også regler i forhold til planlægning samt jordforurening. Det er dyrt både økonomisk og på klimaregnskabet at flytte store mængder jord over store afstande. Genanvendelse af jord til nye formål, fx rekreation, støjvolde eller ny natur, kan sikre en lokal og mere nyttigt anvendelse af overskudsjorden. I nogle tilfælde kan overskudsjord endda bruges som erstatning for råstoffer.

Projekter, hvor det er muligt at genanvende overskudsjord, spænder fra mindre projekter som volde til legepladser eller til støjafskærmning, der typisk er private – og til større projekter som for eksempel etablering af ny natur eller et rekreativt landskab. Sidstnævnte af samfundsnyttig karakter.

Projekternes omfang, karakter og målgruppe er afgørende for de krav, der er til dokumentation af projektet samt hvilken godkendelsesproces, der efter reglerne er påkrævet. Jo større projekt eller mulige miljømæssige påvirkning jo bedre skal projektet beskrives, undersøges og planlægges for. Derudover tillægges det væsentlig betydning, om et projekt er til gavn for enkelte personer eller for et samfund som hele.

Jord kan ligeledes genanvendes til jordforbedring af landbrugsjorder, der er vandlidende eller mangler muldrag. Her skal ansøger sandsynliggøre formålet og der er typisk tale om et tyndt lag på 10-20 cm, som ikke kræver tilladelse. Jordforbedring anses ikke for at have stor betydning som en mulig metode til at afsætte overskudsjord, da kapaciteten til genanvendelse af jord ofte er begrænset af ovenstående kriterie.

Teknik og Miljø vurderer, at en strategi for bæredygtig jordhåndtering skal baseres på ovenstående, og at der samtidig skal arbejdes for at skabe flere og bedre muligheder for at kunne nyttiggøre overskudsjord lokalt, baseret på princippet om at genanvende lokalt, erstatte andre råstoffer og være til samfundsnytte.

Teknik og Miljø vurderer, at der generelt for den type af nyttiggørelse, der omhandler jordforbedrende tiltag på landbrugsjorde samt mindre projekter så som støjvolde ved en enkelt bolig, skal tages udgangspunkt i hovedformålet med jordflytningen, herunder om hensigten er jordforbedring, etablering af støjvolde eller lignende og ikke behovet for at komme af med overskudsjord. Teknik og Miljø vurderer, at disse projekter oftest kan rumme mindre mængder jord og ikke har potentiale til at bidrage væsentligt til at forbedre mulighederne for at komme af med overskudsjord. Derudover er projekterne til jordforbedring og mindre nyttiggørende anlæg ressourceskrævende at planlægge og ansøge for dem, der skal af med jorden samt at myndighedsbehandle. Projekterne er ofte til private formål og uden offentlig adgang eller samfundsnyttig effekt. Denne type projekter bør styres af efterspørgslen og ikke udbuddet af jord. Der kan med fordel arbejdes med en styrket formidling af kontakt mellem projektmagere og udbydere af jord.

Der kan være et mindre potentiale i støjvolde til enkeltejendomme langs motorvejen. Teknik og Miljø vurderer imidlertid her, at både de landskabelige påvirkninger samt støjpåvirkningen skal vægtes højt. Således skal det kunne lægges til grund ved tilladelser, at der skal være proportioner i omfanget af støjvoldens højde og længde, afvejet overfor antallet af boliger og de landskabelige interesser i et givent område.

Teknik og Miljø vurderer, at det er nødvendigt at understøtte større nyttiggørende projekter for at sikre fremtidige muligheder for at genanvende overskudsjord lokalt i Holstebro Kommune. Teknik og Miljø vurderer derfor, at der skal arbejdes med at fremme nyttiggørende projekter, der har et samfundsnyttigt formål, og som samtidigt kan rumme større mængder jord. Ligeledes skal en proces for myndighedsbehandling af projekterne være overskuelig og gøre det mere

tilgængeligt for ansøgere, hvad end projektet kræver miljøgodkendelse, landzonetilladelse eller lokalplan. Projekter vurderes i forhold til, om de har et samfundsnyttigt formål. Dvs. at der for at tilvejebringe sådanne store projekter, skal være et dokumenterbart samfundsgode, som kan være støjdæmpelse af et påvirket støjfølsomt område, det kan være at skabe ny natur og øget biodiversitet i en efterbehandling af et projektområde, der kan indrettes med et klart rekreativt formål eller tilsvarende.

Med baggrund i ovenstående kan strategien sammenfattes til følgende:

Strategi for bæredygtig jordhåndtering:

En bæredygtig strategi for håndtering af overskudsjord indebærer:

- at der i partnerskab mellem kommune og projektere/investorer sikres muligheder for at afsætte og genanvende jord lokalt
- at projekter til genanvendelse af jord tilfører merværdi til det område, hvor det placeres
- at der sikres sammenhæng mellem projektstørrelse og den værdi genanvendelsen tilfører projektområdet.

Realisering af dette forudsætter at:

- der er overblik over muligheder og ideer til jordhåndtering.
- der udvises rettidig omhu ved at planlægge for og sikre muligheder for geanvendelsesprojekter
- der indtænkes jordhåndtering tidligt i planlægningen af konkrete udviklingsprojekter
- miljø-, klima- og transportomkostninger søges minimeret ved:
 - at beholde jord lokalt i projektet
 - at genanvende jord tæt på kilden
 - at minimere andel til deponi
- miljø- og landskabspåvirkninger forebygges og minimeres ved at inddrage hensynene hertil i planlægning for projektlokaliteter og vilkårsfastsættelse.

Ovenstående tilgang berører dels Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets kompetenceområde i relation til jord som affald, miljømyndighed og landzoneforvalter. De større projekter kan kræve kommune- og lokalplanlægning. Derfor kan der være planlægningsmæssige initiativer, som hører under Økonomiudvalget, for at realisere større projekter. Teknik og Miljø anbefaler derfor, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget, som led i sin behandling af sagen, anbefaler overfor Økonomiudvalget at tiltræde tilgangen, så Teknik og Miljø i dialogen med virksomheder og udviklere kan drøfte initiativer om store projekter med den nødvendige viden om en vilje til at arbejde for sådanne, hvis ellers de skitserede betingelser er tilstede.

Indstilling

Det indstilles, at Natur- Miljø- og Klimaudvalget:

- godkender strategioplægget om tilgang for bæredygtig jordhåndtering til fremme af nyttiggørelse af jord
- overfor Økonomiudvalget anbefaler principperne for nyttiggørelse af jord, i relation til Økonomiudvalgets overordnede planlægningsopgaver

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Aksel Gade (V) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Bilag 1 - Eksempler på nyttiggørelse af jord 04-06-2021

Punkt 5: Projektforslag vedr. fjernvarmeforsyning af Djeld

13.03.00-P16-1-21

Sagsfremstilling

TM/LKD - NMK

Vinderup Varmeværk har fremsendt projektforslag for fjernvarmeforsyning af Djeld. Ejendommene i Djeld forsynes i dag primært med naturgas og olie. Projektforslaget medfører konvertering fra nuværende gasområde til fjernvarmeområde. Ved fjernvarmeforsyning af området skal der etableres ca. 1.700 m ledning fra Sevel til Djeld samt ca. 650 m distributionsnet inkl. stikledning m.m. i Djeld. Projektforslaget, inkl. opdateret afsnit vedr. minimumsberegning, er vedlagt som bilag 1.

For at Vinderup Varmeværk kunne søge om tilskud ved fjernvarmepuljen er der den 28. januar 2021 meddelt en betinget godkendelse af projektforslaget, inkl. opdateret afsnit vedr. minimumsberegning, hvorved kommunen har foretaget en indledende vurdering af, at konverteringsprojektet kan godkendes i overensstemmelse med reglerne i projektbekendtgørelsen. Natur-, Miljø- og Klimaudvalget er orienteret herom på mødet den 22. februar 2021. Endvidere er foretaget en høring af de berørte parter. Vinderup Varmeværk har den 26. maj oplyst, at de har modtaget tilsagn om tilskud fra Fjernvarmepuljen til projektet i Djeld, se vedlagte bilag 2. Tilsagnet er betinget af kommunens endelige godkendelse af projektforslaget.

Teknik og Miljø vurderer, at et scenarie med nuværende naturgasforsyning ikke er et relevant scenarie til brug for de samfundsøkonomiske analyser i det konkrete tilfælde. Ved ny lovgivning er det blevet muligt at godkende fjernvarmeprojekter uden en sammenligning med fossile alternativer for at sikre, at reguleringen ikke er en unødvendig bremse for konverteringer af naturgasområder til fjernvarmeområder. Gasdistributionsselskabet Evida har i høringsperioden kommenteret, at de ikke finder, at betingelserne for at se bort fra fossil brændsel som hovedbrændsel er opfyldt, se bilag 3. Holstebro Kommune har efterfølgende fremsendt supplerende oplysninger til Evida, se bilag 4, og det har ikke givet anledning til yderligere kommentarer fra Evida

Det fremgår af projektforslaget, at fjernvarmeforsyning af området udviser et samfundsøkonomisk overskud på 1,8 mio. kr. i nutidsværdi over 20 år i forhold til det alternative scenarie med individuelle varmepumper. Projektforslaget er dermed i overensstemmelse med Varmeforsyningslovens formål, hvori der lægges vægt på, at der skal være positiv samfundsøkonomi i varmeprojekter.

Endvidere fremgår af projektforslaget, at der vil være en brugerøkonomisk fordel ved fjernvarmeforsyning, både i forhold til individuelle varmepumper og i forhold til naturgasforsyning. Brugerøkonomien er i projektforslaget belyst for en gennemsnitlig bolig på 130 m² og et årligt varmebehov på 18,1 MWh, hvor der er indregnet afskrivning og forretning af omkostningerne til installation af hhv. individuelle varmeinstallationer og fjernvarmearrangement. Det fremgår, at der vil være en årlig besparelse ved fjernvarmeforsyning i forhold til individuelle varmepumper på 3.194 kr. pr. år og i forhold til naturgasforsyning på 2.117 kr. pr. år.

Vinderup Varmeværk har oplyst, at de oplever stor interesse for tilslutningen til fjernvarme i Djeld. Der gøres opmærksom på, at når området udlægges til fjernvarmeforsyningsområde, kan ejendommene indenfor området ikke længere søge om tilskud til luft til vand-varmepumpe eller jordvarmepumpe iht. Bygningspuljen.

Teknik og Miljø anbefaler, at der meddeles endelig godkendelse af projektforslaget på baggrund af projektets samfunds- og brugerøkonomiske fordel samt idet projektforslaget er i overensstemmelse med det nationale mål om udfasning af olie- og naturgasfyring.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget beslutter:

- at der i projektforslagets samfundsøkonomiske analyser ses bort fra scenarie med individuel naturgasforsyning,
- at der meddeles endelig godkendelse af vedlagte projektforslag inkl. opdateret afsnit vedr. minimumsberegning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Aksel Gade (V) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Projektforslag for fjernvarmeforsyning af Djeld, inkl. opdateret afsnit vedr. minimumsberegning

Tilsagnsbrev fra Energistyrelsen

Høringssvar fra Evida

Kommunens bemærkninger til høringsbrev fra Evida

Punkt 6: Undersøgelser i Storå

06.02.00-P05-1-20

Sagsfremstilling

TM/KJ - NMK

På Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets møde den 15. december 2020 drøftede udvalget resultaterne af en undersøgelse af mulige årsager til de betydelige oversvømmelser i den vestlige del af Storå i vinteren 2019/2020.

Undersøgelsen konkluderede, at der ikke findes simple metoder eller indgreb, som kan forebygge situationer, som den der opstod i efteråret 2019 og vinteren 2020, hvor ekstreme mængder af regnvand førte til en massiv afledningssituation i hele oplandet til Storå, som forårsagede oversvømmelser ikke bare i byen, men i store dele af ådalen og til dels også af landbrugsjorde. Undersøgelsen er vedlagt som bilag 1.

Teknik og Miljøs supplerende undersøgelse af vandføringsevne:

I forbindelse med arbejdet med undersøgelsen i vestlige del af Storå, var der indikationer på en nedsat vandføringsevne umiddelbart neden for renseanlægget i Holstebro By. Derfor har Teknik og Miljø i foråret 2021 igangsat en undersøgelse af vandføringsevnen igennem Holstebro By. Undersøgelsen skulle dokumentere, om der kan konstateres reelle forringelser af vandføringsevnen igennem byen og pege på mulige løsninger til at forbedre denne. Resultater af denne undersøgelse af vandføringsevnen igennem Holstebro By er vedlagt i bilag 2.

Den udførte undersøgelse af vandføringsevnen i gennem Holstebro By viser, at det overordnet set er svært at forbedre Storås nuværende vandføringsevne, med mindre der udføres store reguleringer af vandløbet. Undersøgelsen støtter således de konklusioner, som er lavet i forbindelse med klimatilpasningsprojektet, som dokumenterer et behov for en udgravning på en halv meter igennem en tre kilometer lang strækning fra Storebro og vest ud af byen til overløbsrampen, for at opnå en vandstandssænkning der svarer til det vedtagne klimatilpasningsprojekt for Holstebro By. En løsning der hverken vurderes at være teknisk eller økonomisk realiserbar, samtidig med det vurderes at være i strid med vandløbsloven og vandrammedirektivet.

Som en del af undersøgelsen er der vurderet på betydningen af Frøjk Stemmeværk og gydebankerne ved Strovstrup og umiddelbart opstrøms Gryde Å. Disse dokumenteres ikke at have betydning for vandføringsevnen igennem Holstebro By. Tilsvarende er det undersøgt, om der er stuvningseffekt af gangbro ved Boldhusgade. Denne dokumenteres ligeledes at være ubetydelig i forbindelse med de store afstrømningshændelser.

Tilbage i 2011 gennemførtes efter hændelsen i vinteren 2011 en større oprensning af de naturlige sandaflejringer nedstrøms Holstebro Renseanlæg og omkring overløbsrampen. Oprensningen kostede dengang ca. 1 mio. kr. Sandtransport er en naturlig del af åens funktion og sandet "smides", hvor vandhastigheden falder pga. profilet udbredes ift. forløbet igennem byen. Gydebanken ved Vængerne/Nibsbjerg nedstrøms overløbsrampen blev etableret i 2013, og undersøgelserne viser, at den sammen med sandaflejringer på og opstrøms grydebanken op til renseanlægget har en stuvningseffekt og kan forårsage op til 10-15 cm højere vandstand ved middel vandføring ved selve gydebanken og aftagende ind til Vegen Å. I disse situationer fører det altså ikke til forøget oversvømmelsesrisiko. Ved de store vandføringer hvor der opstår egentlig oversvømmelsesrisiko betyder gydebanken og sandaflejringerne 2-3 cm forhøjet vandstand, som aftager op til Vegen Å.

Undersøgelserne viser, at en indsats med afgravning af det naturligt aflejrede materiale ved gydebanke ved Vængerne/Nibsbjerg og opstrøms på strækningen til renseanlægget, kan reducere stuvningseffekten til 7 cm ved middel vandføring, hvor det ikke fører til nogen former for oversvømmelsesrisiko. Ved store vandføringer vil en oprensning af det naturligt aflejrede materiale føre til en vandstandssænkning på 1-2 cm og aftagende op mod Vegen Å. En sådan indsats må på overslagsniveau vurderes at koste i størrelsesorden 100.000 kr. Supplerende skal det tilføjes, at der i perioden 2017-2020 er brugt 350.000 kr. til større afgravninger af sand igennem Holstebro by for at sikre vandføringen og dermed også sikre overholdelse af regulativets krav til vandføring uanset ophobningen af sand.

Der er i forbindelse med undersøgelsen også afdækket mulige vandstandspåvirkninger i relation til forestående udskiftning af brinker igennem byen. En brinkudvidelse på 1 m på sydsiden mellem Sønderbrogade og Vesterbrogade i forbindelse med den kommende udskiftning af eternitspunsen vurderes at kunne bidrage tilsvarende med 2-3 cm vandstandssænkning ved store afstrømninger. På denne strækning er Holstebro Kommune lodsejer, og der vil være mulighed for at udvide åens bredde i forbindelse med eternitudskiftningen.

Lodsejerundersøgelse af vandføring i Storå:

En gruppe lodsejere ved Storås vestlige del har i foråret 2021 fået foretaget en screening af profilet for Storå fra Holstebro til udløbet i Felsted Kog. Lodsejerne ønskede med undersøgelsen at fastlægge forhindringer for vandets frie løb, og tilkendegive deres vurderinger af mulige årsager til stigende vandstand. Resultater af screeningen er vedlagt i bilag 3.

Screeningen af Storå er foretaget den 25. marts 2021 ved forholdsvis lav vandstand, og der er kun sejlet 1 gang nedstrøms og 1 gang opstrøms ad Storå, med måling af dybder og scanning af bunden, hvorfor kortlægningen af bundforholdene kun er delvis. Undersøgelsen af Storå giver en screening af profilet for Storå på den målte strækning den pågældende dag, og angiver profiler hvor der i henhold til dem, som har udført undersøgelsen, vurderes at være et "lille tværsnitsareal". På grund af den lave vanddybde og den ufuldstændige kortlægning er det antaget, at bunden fra ophør af det scannede areal stiger jævnt til det punkt, som de har anset for at være afslutning af vandløbsprofilen. Undersøgelsen viser derfor ikke et sandfærdigt tværnsnit af det virkelige profil. Undersøgelsen giver af samme årsager ikke nogen konkret viden om Storås vandføringsevne på strækningen.

Med baggrund i en forsimplet betragtning ud fra median af alle udvalgte tværnsnit (angivet til 27m^2) anbefaler undersøgelsen en oprensning alle de steder, hvor tværnsnitsarealet er mindre end 27m^2 . Der tages ikke højde for faldforhold på de udpegede steder, uanset dette også spiller væsentligt ind på vandføringsevnen. Der angives desuden flere scenarier, hvor der peges på en 50 cm uddybning af Storå. Et scenarie foreslår uddybning på en 9 km strækning, et på en 3 km strækning og et sidste scenarie hvor der peges på 3 udvalgte strækninger på ialt 3,6 km, hvor 50 cm uddybning foreslås. Vandspejl i Storå efter uddybning er derefter beregnet ved middelvandføring. Der vurderes ikke på miljømæssige konsekvenser af forslaget og laves heller ikke økonomiske vurderinger af, hvad uddybninger som foreslået vil koste. Desuden påvises der ikke nogen sammenhæng via målingerne og rapporten og den påståede afhjælpning for Holstebro by, og dermed heller ikke mellem foreslået indsats og effekt.

Et naturligt vandløb som Storå har en varieret bund med stryg, høller og strækninger med varierende fald og dybde, og der findes underskårne brinker og træer langs vandløbet. Storå er §3 beskyttet og målsat i vandområdeplanen og i henhold til basisanalysen for vandområdeplaner 2021-2027, har Storå nedstrøms Holstebro en høj økologisk tilstand mht. smådyrsfauna, moderat/ukendt mht. planter og ukendt mht. fisk.

Storå er et dynamisk vandløb, der meandrerer og sandtransport er en naturlig del af åens funktion. Hvor meget der transporteres og hvor det midlertidigt lægger sig afhænger af vandføring og vandhastighed. I en periode med lav vandstand og vandhastighed er sandtransporten lille, og tilsvarende er der en stor sandtransport, når vandhastigheden igen bliver høj i forbindelse med de store vandføringer. Åens tværprofiler er derfor dynamiske, og de ændrer sig løbende. Der kan ikke ukritisk graves sten og grus af bunden som et vedligeholdelsestiltag. Oprensning af sand eller mudder og grødeskæring er tilladt, hvis det kan beregnes, at der er en betydelig afvandingsmæssig effekt og ikke skader/forringer naturtilstanden i vandløbet.

Med henvisning til de undersøgelser Teknik og Miljø har fået lavet med mere detaljerede undersøgelser og beregninger, ses det sandaflejringer har lokal og meget begrænset effekt i ekstremssituationer. Samtidig viser erfaringerne fra vedligehold, at der er væsentlige omkostninger forbundet med oprensninger af sand, og at disse genopbygges langsomt til et "ligevægtsniveau" tilpasset vandhastighed på de enkelte steder. Opgravninger, som ikke fører til væsentlige vandstandssænkninger på steder, hvor der er væsentlige værdier, der skal beskyttes, vil ud fra en samfundsøkonomisk betragtning ikke være anbefalelsesværdige, da de vil have forsvindende lille effekt i ekstremssituationerne.

Forudsætninger og centrale konklusioner fra undersøgelsen af vandføringsevnen gennem Holstebro By samt screeningsundersøgelsen er angivet i bilag 4.

Teknik og Miljø vil på mødet orientere om undersøgelserne med henblik på en drøftelse af konklusionerne, og hvad de kan betyde for det videre arbejde med vedligeholdelsen af Storå og forestående projekter. Det anbefales endvidere, at viden fra undersøgelsen videregives til Storåkomitéen som input til en kommende helhedsplan for Storå.

På udvalgsmødet den 15. december blev det også besluttet, at der i samarbejde med Holstebro Struer Landboforening skulle afholdes et møde med lodsejerne i den vestlige del af Storå, som havde rettet henvendelse om oversvømmelsesproblematikkerne. Restriktioner som følge af corona er under afvikling, og det vurderes, at der vil være gode muligheder for et møde efter sommerferien, når lodsejerne har høstet.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget:

- drøfter resultaterne af de to nye undersøgelser i Storå.

- drøfter hvornår der skal afholdes møde med lodsejere fra den vestlige del af Storå, som havde rettet henvendelse om oversvømmelsesproblematikken.

Beslutning

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget drøftede resultaterne af de to nye undersøgelser i Storå.

Udvalget ønsker, at der planlægges efter et møde i august med lodsejere fra den vestlige del af Storå, som havde rettet henvendelse om oversvømmelsesproblematikken.

Aksel Gade (V) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

Bilag 1

Bilag 2

Bilag 3

Bilag 4

Præsentation - Analyser i Storå

Punkt 7: Budgetopfølgning Natur, Miljø og Klima pr. 31. maj 2021

00.30.00-S00-3-20

Sagsfremstilling

AD/PMP - NMK

I henhold til Holstebro Kommunes bevillingsregler skal der hvert år gennemføres tre større budgetopfølgninger. Det skal ske med udgangspunkt i forbruget pr. 28. februar, 31. maj og 31. august.

Teknik og Miljø har pr. 31. maj 2021 følgende forventninger i forhold til det vedtagne budget for 2021.

DRIFT:

Driftsområde	Vedtaget Budget	Korrigeret Budget 2/6 2021	Forventet regnskab	Afvigelse
72 Planlægning (nedlagt)	91	0	0	0
73 Natur og Miljø	15.708	14.568	15.448	-880
74 Affald	0	0	-913	913
NMKU i alt	15.799	14.568	14.535	33

På Natur-, Miljø- og Klimaudvalgets område forventes ingen betydende afvigelser.

ANLÆG:

Der henviser til bilag: NMK budgetopfølgning anlæg (pr. 31.05.2021).

Der forventes ikke ændringer, bortset fra tidsforskydninger.

De budgetmæssige forskydninger i forhold til Klimaprojekt Storå indarbejdes i budgetoplægget for 2022.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget over for Byrådet anbefaler:

- at budgetopfølgningen for driftsområderne godkendes

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Aksel Gade (V) deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Bilag

NMKU Budgetopfølgning anlæg (31.05.21)

Punkt 8: Lukket: Meddelelser

00.01.53-G00-1-20